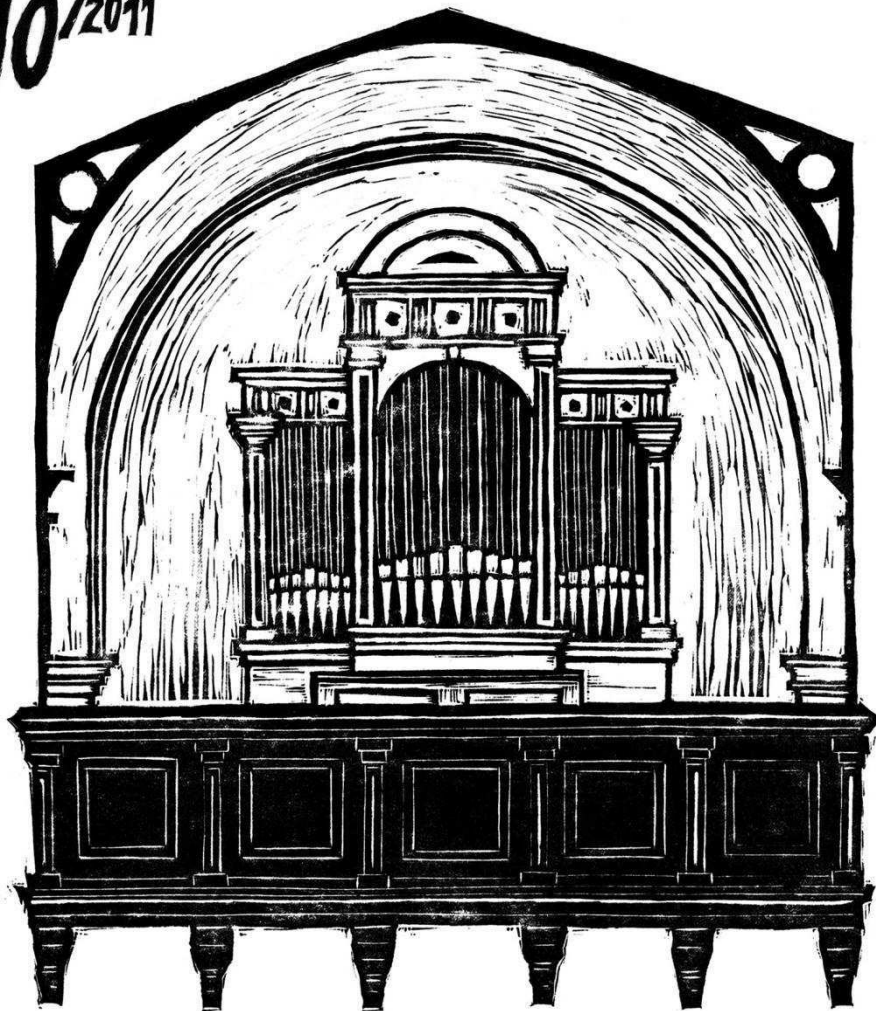

BRNEVNSKY' EVANGELICKY' MEVSIC'NIK

10/2011

SETKAVANI'

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní faráři: Jiří Šimsa a Marta Židková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Jaroslav Vítek a Ondřej Kolář, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://husovice.evangnet.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar a Romana Špačková, faráři
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2011 (XIII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. ■|■|■|■|
Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna.

ÚVODNÍK

V září letošního roku schválila vláda Petra Nečase základní parametry „církevních restitucí“, vyrovnání vztahu mezi státem a církvemi. Počítá se s tím, že stát během třiceti let zaplatí církvím celkem 59 miliard korun a vrátí dalších 56 procent majetku v naturálních restitucích. Dále by v následujících 17 letech mělo dojít k finanční odluce církve od státu, kdy se stát postupně přestane podílet na financování platů duchovních. Je otázkou, zda k tomuto vyrovnání tentokrát skutečně dojde nebo bude opět odloženo. Lze nicméně předpokládat, že v budoucnu budou církve postaveny před nutnost své finanční fungování smysluplně a odpovědně řešit.

Smyslem existence církve je zvěstovat evangelium Ježíše Krista. Otázka hospodaření či dokonce podnikání tak není a nemá být pro církev otázkou primární. Na druhou stranu se církev, stejně jako každá jiná organizace, nemůže vyhnout nutnosti ekonomicky zajistit svou činnost.

Obávám se, že s výjimkou několika nejbohatších sborů výnosy většiny sborů nepokryjí náklady na provoz těchto sborů ve chvíli, kdy stát přestane dotovat farářská místa. Je plno sborů, kde jsou rádi, když se jim podaří zaplatit personální fond. S pokrytím celé mzdy faráře by měly velký problém. V tuto chvíli jejich činnost dotuje stát, a tak není otázka udržitelnosti tohoto stavu nijak řešena.

Naše církve tak bude v souvislosti s odlukou církve od státu postavena před celou řadu otázek. Otázek souvisejících s nutností zabezpečit vyrovnané hospodaření a efektivní organizační model.

Zvýší evangelíci svou finanční obětavost, když budou vědět, že je nutné zaplatit základní fungování jejich sborů? Budeme ochotni diskutovat o jiném, efektivnějším organizačním modelu a řízení naší církve? Může presbyterně-synodní řízení církve obstát při nutnosti centrálně spravovat majetek, slučovat neefektivní sbory? Budeme umět rozumně investovat, a potom rozumně nakládat s případným v restitucích získaným majetkem?

Budou si moci sbory dovolit být obsazeny farářem na celý pracovní úvazek? Budou nuceni faráři pracovat na částečný úvazek v civilních povoláních? A najdou se tací, kteří budou ochotni do této farářské nejistoty vstoupit?

Začnou sbory, podobně jako tak činily za první republiky, podnikat? Stavět domy, kupovat polnosti, lesy? Budou přemýšlet o jiných možnostech financování své činnosti? Nezahlídí se přitom pouze do sebe? Nepohlídí je starání se o vlastní finanční záležitosti?

Odpověď na tyto otázky a najít dobrá řešení nebude nijak jednoduché. Pevně věřím, že v diskusích, které nás čekají, se tato dobrá řešení s Boží pomocí najít podaří. Že při těchto diskusích budeme umět rozlišovat mezi věcmi podstatnými a služebními. Neztratíme z obzoru hlavní smysl naší existence, budeme si nadále klást za cíl především zvěstovat evangelium Ježíše Krista. Při tom ale budeme schopni fungovat v nových ekonomických, a možná i organizačních podmínkách.

Jan Soběslavský

Seniorátní setkání učitelů Nedělních škol

se konalo tentokrát v Židenicích v sobotu 8. října. Sešlo se k němu asi dvacet účastníků, a jako obvykle spíš zdaleka než přímo z Brna. (Musím tentokrát pochválit vlastní sbor, protože židenických učitelů přišlo pět.) Program měl dvě části. V té první nás svitavský farář Filip Keller seznámil s různými možnostmi, jak zpestřit náboženskou výuku, zejména starších dětí, pomocí biblických kvízů, doplňovaček, křížovek apod., a uvedl tři internetové adresy, na nichž je možné získat inspiraci, případně si některé pomůcky přímo stáhnout.

Jsou to: www.katecheze.evangelnet.cz, www.biblickédilo.cz, www.deti.vira.cz

Ve druhé části nás Daniela Bednaříková z Miroslavi zasvětila do práce s biblickými postavičkami. Jsou to ručně šité loutky o velikosti asi 25 cm, jejichž kostra z drátů umožňuje pohyb rukou a nohou obdobný lidskému. Že tomu tak je, jsme se mohli přesvědčit, když jsme obdrželi každou jednu postavičku a vylosovali si papírek s napsaným pocitem, který jsme měli postavičkou vyjádřit. Ostatní hádali a až na výjimky správně poznali smutek, bázeň, úžas apod.

Potom nám sestra Bednaříková uchystala scénu „Uzdravení Jairovy dcery“ a předvedla různé způsoby, jak lze scénku dále využít. Biblické postavičky se šijí na týdenních letních kurzech v katolickém domově v Dolanech u Olomouce. Pro velký zájem vyjíždějí dvě lektorky z Dolan i na pozvání sborů na víkendové šití. Kdo byste měli zájem, je možné se přihlásit na termín 9. - 10. března 2012 do Miroslavi. Šít se tam bude v pátek od 17 do 20.30 hodin a v sobotu od 8 do 17 hodin. Bližší informace získáte na adrese daniela.bednarikova@seznam.cz

Jana Slámová

Osoby k službě církve oddělené

Tak kdysi nazval bohoslovec Jednoty českých bratří Lukáš své spolubratry pověřené ke kazatelské službě. Zpěvem písně, kterou o nich složil (Pane, v tebe doufá stádc), začínaly služby Boží v Červeném kostele, při nichž čelní představitelé ČCE pověřili ke kazatelské službě šest bratrů a tři sestry, nové kazatele naší církve.

Ordinace (pověření ke kazatelské službě) je – bez ohledu na to, jak veliký význam jí sami chceme přisoudit – v našem prostředí neobvyklá, netuctová událost; slavnostní podobu si získává jaksí sama sebou, vahou své autority. Kdo přišel 2. října odpoledne do Červeného kostela, chtě nechtě si to uvědomil. Zcela zaplněný prostor, místy už bylo trochu těsno, čestní a ještě čestnější hosté, houf fotografů, a vpředu devět mladých lidí v talárech evangelických kazatelů, na nichž bylo ještě znát, jak jsou neopotřebované.

Poté, co noví kazatelé přijali pověření ke službě Kristova slova a svátostí, neprodleně s konáním svěřeného úkolu začali. Měli před sebou veliký zástup, a tudíž si nevybrali jednoho, který všechny osloví z kazatelny, ale vykonali kázání společně. Komu se takové rozhodnutí zdá přespříliš odvážné, není daleko od pravdy, ale ukázalo se, že je to rozhodnutí správné. Rozmanitost jejich přístupu nebyla v ničem na škodu, naopak byla působivá, osvěžující, sdělná.

Náročný úkol na sebe noví kazatelé a nové kazatelky vložili i rozhodnutím připravit pro veliké shromáždění slavnost sv. večere Páně. I zde však nakonec, vzdor rozmanitým organizačním úskalím, nejen se ctí obstáli, ale podle svého pověření vskutku sloužili Kristovou svátostí tak, aby mnozí odtud mohli přijmout povzbuzení a radost.

Pozvání hosté – zástupci University Karlovy a její evangelické bohoslovecké fakulty – se ordinačního shromáždění zúčastnili mezi dalšími ordinovanými kazateli ČCE. Nebýt jedné čestné výjimky – bratra faráře ze sesterské Evangelické církve a.v. – postrádala by tato služebnost ordinace účastníky ze sesterských církví zcela. Nelze se ubránit myšlence, že v prostředí, kde má být (i podle ordinačního slibu) zdůrazněna ekumenická otevřenost kazatelské služby v naší církvi, je taková nepřítomnost ekumenických hostů nepatřičným opomenutím.

Prospěšné a nadějně naopak je, že pověření nových kazatelů i tentokrát vyvolalo zájem mnoha zúčastněných z mnoha sborů a míst. Je dobře, že se připojili k modlitbě za ordinované sestry a bratry a k vyjádření odpovědnosti za to, aby církev jejich budoucí službu podporovala usilovně a s radostí.

Jaroslav Vítek

Oslava „dvacetin“ Evangelické akademie v Brně

Ve čtvrtek 20. října se na obou školách Evangelické akademie nevyučovalo, ale celý den oslavovalo. Studenti a učitelé si připomínali dvacáté výročí EA v Brně. Obě školy, Střední zdravotnická a Vyšší odborná sociálně právní, měly na čtvrteční dopoledne nachystaný samostatný program. Do škol byli pozváni

úspěšní absolventi, kteří si připravili pro stávající studenty a učitele zajímavé přednášky a prezentace z oboru, ve kterém dnes pracují.

Na zdravotnické škole, která už osmým rokem sídlí v budově bývalé klášterní školy v Líšni, jsme čtvrtční dopoledne přivítali tři zdravotníky. Dozvěděli jsme se zajímavé poznatky o léčebné metodě, tzv. larvoterapii, o významu tkáňové banky a nakonec o péči o dětské neurologické pacienty s diagnózou epilepsie.

Po obědě jsme se sešli ve školní tělocvičně, kde jsme pro proslovu naší paní ředitelky Hany Svobodové rozsvítili 20 svíček na obřím dortu s logem školy.

Na VOŠ sociálně právní, v prostorách farního sboru Brno I, probíhala ve čtvrtek dopoledne odborná konference, která měla pokračování i v pátek. Současní studenti si mohli od svých služebně starších kolegů vyslechnout poutavé přednášky z oborů sociálních, pedagogických a psychologických. Ve sborníku, který vyšel při příležitosti oslav, nalezneme také jejich příspěvky.

Ve čtvrtek odpoledne se pak obě školy sešly v Červeném kostele k slavnostním bohoslužbám. Kostel se zaplnil současnými, ale i bývalými studenty a pedagogy. Pozvání přijali také zástupci synodní rady, ředitelé ostatních škol EA, brněnští faráři a členové sborů, celocírkevní kantor a všichni přátelé škol. Na bohoslužbách kázal Pavel Kašpar. V rámci pozdravů zaznělo mnoho vzpomínek, díky a přání do dalších let. Z rukou synodního seniora Joela Rumla převzala medaili vděčnosti Jana Slámová, jedna ze zakladatelek školy a první ředitelka, která školu vedla 15 let.

Po skončení bohoslužeb jsme si mohli v prostorách fary Brno I ještě společně pohovořit, ochutnat dobroty, které připravili studenti a učitelé. Čtvrtční podvečer znamenal pro mnohé jedinečnou příležitost k setkání se starými přáteli, bývalými spolužáky a učiteli.

K oslavám EA byl vydán Sborník *A kdo je můj bližní?*, kde vedle již zmíněných odborných příspěvků lze nalézt reflexi k existenci škol EA v Brně, vzpomínky bývalých studentů a také přehled všech absolventů a pedagogů, kteří na škole působili a dosud působí.

Klienti diakonie v Praze-Stodůlkách vyrobili plátěné tašky s logem škol. Sborník i tašky je možno zakoupit ve školách.

Na přípravě oslav se podíleli učitelé, studenti a mnozí další. Celou organizaci si vzala na starost Jana Kašparová, která stála také u zrodu školy, vyučovala předmět křesťanství a 19 let byla v pozici zástupce ředitele. Také Janě Kašparové patří velký dík!

Romana Špačková, spirituál Střední zdravotnické školy EA v Brně Líšni

Výročí výletu na Mohylu míru

Začátkem října loňského roku se uskutečnil sborový výlet na Mohylu míru. Zúčastnily se ho dvě početnější rodiny s malými dětmi a pár jednotlivců, vedle bratra faráře i dvě statečné dámy na kolech a jedna dvojice otce se synem. Na úvod jsme si zahráli před Mohylou míru petang, poněkud symbolickou hru pro toto místo, neboť se hraje s koulemi, i když to jsou koule míru. Následovala prohlídka simulace bitvy u Slavkova, výstavy a samotné mohyly. Poté jsme si na louce sedli k pikniku. Sice nebylo zrovna nejtepleji, ale i tak jsme se dobře poměli. Akce pokračovala bohoslužbou v kostele v Rychmanově, kterou sloužil bratr farář. Místní byli naší návštěvou potěšeni a pohostili nás v záměstí. Cyklistky pak vyrazily na kolech na cestu domů. Pod dojmem této akce jsem napsala možná poněkud zvláštní článek, který rok čekal v mém šuplíku na pointu. Když se do roka a do dne nedočkal, rozhodl se, že chce být zveřejněn. Ráda mu vyhovím.

Vítěz píše dějiny

Na polích podzimní krajiny kvetou sytě červené růže. Asi dvacet kilometrů od domu, kde již dvacet let bydlím, se před více než dvěma sty lety odehrála velká bitva. Říká se jí bitva u Slavkova. Zavítali k nám cizinci: Francouzi, Rakušané a Rusové. Ale byla to podivná návštěva. Během jednoho dne jich tu zemřelo třicet tisíc. Tolik vojáků, tolik mužů. Padl každý třetí. Co se stalo s tím druhým, o tom si velké iluze nedělám. Nyní jsou to pro nás jen čísla, ale nestalo se to tak dávno ani tak daleko od nás. Toho zimního dne vystřídalo rudou zář ohňů tábořících vojáků ráno na obzoru červené slunce. A než toho dne zapadlo, byla krajina prosáklá krví třetiny z nich. Krví lidí a jejich koní. A rozhostil se mír. Nad krajem i na papíře. Mírová smlouva byla sepsána samozřejmě na zámku. Čistou rukou na čistý papír. Jestli při podpisu bylo vidět za okny tu hrůzu, to asi nikdo neví. Napoleon s typickou rukou na srdci psal dějiny. Jako vítěz si diktoval podmínky. Z té místní a časové blízkosti událostí běhá mráz po zádech. Každý rok se zde scházejí lidé, kteří si bitvu připomínají. My jsme si kdysi na ni také hráli. Udělali jsme si papírové čepice podle národností a šli po asfaltkách na Mohylu míru.

Uplynula dlouhá řada dní a let. Nad krajinou zavládl mír. Na jeho počest a na památku té velké bitvy byla na Prackém kopci postavena mohyla. Mohyla míru. Je to jednoduchá stavba, tak jako mír je jednoduchá záležitost. Jen se k němu dopracovat. Člověk musí opustit všechny své války a přestat bojovat. Pak zavládne mír.

Na polích kvetou bílé kopretiny. Když si v Mohyle míru stoupnete do jednoho rohu a někdo jiný do opačného, můžete šeptat do zdi a ten na druhé straně vás přes celou místnost slyší. Můžete si povídat a nikdo jiný vás neuslyší. Oblouk z rohu do rohu překlenul vzdálenost mezi lidmi, celá stavba vzdálenost v čase mezi dobou před dvěma sty lety a přítomností. Můžeme si povídat s našimi předky, možná nám něco vzkazují slovy písničky: „Když jsem nezahynul, když ta vojna byla, přece nezahynu, když už pominula.“

Mír znamená smíření. Mír znamená přijetí. Nepopíráme, že ta vojna byla. Přijímáme ji, i to, co k ní vedlo, jak probíhala a jaké má následky. A smíříme

Nejstarší kalendář je zřejmě egyptský (asi 4 000 let př. Kr.), pak následuje starobabylonský (asi 3 000 let př. Kr.). Pro nás je zajímavý kalendář židovský začínající od tradičního stvoření světa, které kladou Židé na 7. října 3761 př. Kr., nyní je rok 5772. Rok byl už pradávno dělen na 12 měsíců (29 a 30 dnů) a 13. měsíc je zařazen 7 x během periody 19 let. Měsíc je dělen na týdny (to platí stále), kdy měl Bůh šest dnů tvořit a sedmý den odpočívat. Symbolem je šesticípá židovská hvězda se sedmým středem. Muslimský (arabský) kalendář a jeho letopočet začíná rokem 622 po Kr. Mohamedovým útekem z Mekky do Mediny. Víme také o řeckém a římském kalendáři dle olympiád (776 př. Kr.) a od založení Říma (754 př. Kr.).

Jako zajímavost zmiňme ještě republikánský kalendář z Velké francouzské revoluce od 22.9.1792 až po zrušení Napoleonem 31.12.1825, který pak ještě platil krátce v roce 1871 v době Pařížské komuny. Tady je dobře povědět, že měsíc měl 30 dnů, a ten pak tři dekády, poslední den dekády a zbývajících pět dnů do 365 byly věnovány lidovým slavnostem. Před zaváděním dvou volných dnů v týdnu proniklo u nás na veřejnost, že může jít také o dekády – osm dnů pracovních a dva dny volné, ale pro taková opatření už dávno nebyla vhodná doba.

Většina zemí, které vycházejí ze západní křesťanské tradice, včetně USA, přijala kalendář gregoriánský. Ten vznikl reformou provedenou roku 1582 z nařízení papeže Řehoře XIII. Předchozí kalendář byl juliánský (dle Julia Césara) od roku 46 př. Kr. Při reformách kalendáře se hlavně jednalo o upřesňování délky roku - 365 dnů a části dalšího dne, ale i tak během staletí nepřesnosti v délce roku zůstaly a jsou nějak korigovány. Řehoř XIII. nařídil vypustit 10 dnů, a tak po 4. říjnu následoval 15. říjen. Tento kalendář převzaly katolické státy ihned, evangelické postupně. Pravoslavná církev v Rusku a jinde reformu nepřijala. Odchylka je teď 13 dnů (za 125 roků jeden den). V sovětském Rusku přijali gregoriánský kalendář už v roce 1918 jako občanský, ale v letech 1929-1940 měli týden o pěti dnech s jedním dnem odpočinku.

Začátek letopočtu se měl počítat od narození Krista, výpočet prováděl v 6. století Dionysius Exiguus, ale spletl se až o šest roků. Kristus se měl narodit za Heroda Velikého, ale ten byl na začátku, který vypočítal, už čtyři roky mrtev. Letopočet se už neměnil, jen z toho důvodu je snad lepší užívat před naším letopočtem nebo našeho letopočtu.

Aby to nebylo tak jednoduché, i další církve mají své kalendáře a letopočty. Tak například Koptové, kterých je v Egyptě asi dva miliony, mají památeční začátek letopočtu v roce 284 n. l., kdy vládl v Římské říši Dioklecián a nechal vyvraždit jen v Alexandrii tisíce křesťanů. Existuje také arménský kalendář a další. Ty církve, které byly sjednocovány s Římem po rozdělení církve roku 1054, i ty z 5. století (řeckokatolíci 1649, monofysité - někteří Koptové, někteří Arméni...) přistoupili na gregoriánský kalendář, za hlavu přijaly papeže, byla jim ponechána jejich liturgie a ženatí kněží. K podobnému procesu dochází opět u části anglikánů, ale cesta sjednocování s papežem se nezdá příliš rovnoprávná. Má to přetahování vůbec nějaký smysl?

Ještě je možné se zmínit o dnu odpočinku (dnu Páně, latinsky Dies Domini), ten zavedl dekretem až 7.2.321 Konstantin Veliký jako svátek, neděli, kdy Kristus vstal z mrtvých. Křesťané ji slavili po sobotě pravděpodobně už na přelomu 1. a 2. století, snad i dříve. V názvech nedělí je to patrné - v ruštině jako voskresenie. V angličtině (Sunday) a němčině (Sonntag) se odráží ještě vazby na pohanský den slunce, který byl křesťany interpretován jako den slunce spravedlnosti, to je Krista (Mal 3,20 ČEP). Většina křesťanských církví světí neděli, kromě adventistů sedmého dne a mesiánských Židů. Židé mají stále jako den odpočinku sobotu (sabat dle kořenu šabat - ustat, přestat), tento den začíná už v pátek večer západem slunce, a muslimové mají volný den v pátek - džuma´a (což znamená shromažďovat se).

Během o něco víc než jednoho ročníku Setkávání jsme prošli církevní rok a v závěru jeho souvislost s církevními a světskými kalendáři. Snad to bylo k užtku.

Jiří Novák

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Výzva k bdělosti

„Blaze těm služebníkům, které Pán, až přijde, zastihne bdící. Amen, pravím vám, že se opáše, posadí je ke stolu a sám je bude obsluhovat. Přijde-li po půlnoci či dokonce při rozednění a zastihne je bdící, blaze jim....I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se toho nenadějete“.

Lk 12, 37-40

Text mi ze všeho nejvíc připomíná Fučíkovo „Lidé bděte!“ a není mi tím příliš sympatický. Trochu lepší už je skautské heslo „Vždy připraven!“, ale ani to by mě nenalákalo něco v životě měnit. Je určitě zajímavé přemýšlet o tom, co znamená v biblické mluvě noc, den, hlídka, spánek. Noc je čas, kdy se dějí věci nekalé. Pak je jasné, že křesťan musí stát na hlídce, na stráží, aby věděl, kde se právě nachází nepřítel. Spánek je pak rozhodně hrubé porušení pracovní morálky. Tedy hřích jak Brno.

Nejvíc mě ale nad textem napadá: „neusnout na vavřínech“. Když člověk - nebo církev - má pocit, že něco zvládl, že je v pohodě, tak naseká nejvíc chyb. Poleví v ostražitosti a průběžně sebereflexi: jestli jsem taktní k lidem, jestli nejsem Bohu něco dlužen, tedy nějaký nesplněný slib, nevyznaný hřích a podobně. To je takové bdění nad svým životem. Zajímavější ale jsou bdění, ve kterých je člověk zaměřený na Boha. Noc strávená na kolenou. Tam se vybojují mnohé bitvy, odhalí se mnozí kostlivci ve skříních, a navíc je člověk pak skutečně připravený. Připravený sloužit, odpouštět, milovat, trpět...

Je zvláštní, proč Boží Syn nás vyzývá k bdění, když se v žalmech píše: „pokojně uléhám, pokojně spím“ nebo „ulehnu, usnu, probudím se“ jako výraz pokoje darovaného Bohem. Možná je to proto, že po těch asi 1 000 letech, co jsou od sebe ty texty vzdálené, se už skutečně přiblížila doba, kdy – jak se zpívá – „není doba spánku, je čas nabrat sil“. My pořád žijeme v domnění, že příchod Kristův bude až kdoví kdy. Jakoby se nás ani netýkal.

Jako by to byla báje, spojujeme to s knihou Zjevení, které nikdo moc nerozumí, a tak jsme myšlenky na něj tak nějak vytěsnili. Mluvím i za sebe. Kde jsou ty doby, kdy nám říkali: žij tak, jakoby Kristus měl přijít dnes v noci. No schválně, co by člověk dělal? Dával by do pořádku, co pokazil, hleděl by se usmířit s těmi, kterým ublížil, hleděl by si uklidit v srdci, běžel by zatřást lidmi, na kterých mu záleží, a říct jim: „Prober se, přestaň už fintit se, chlstat, nečum furt do toho počítače. Už není čas! Tady jde o život, poslouvej mě, myslím to vážně.“ Ano, církev by jednala, jakože to myslí vážně. Ale dokud vypadáme, že o nic nejde, že je křesťanství jen pěkná idea, tak se každý oslovený jen otočí na druhý bok a spí dál.

Slova se mluví (nebo píšou) snadno, ale těžší je to žít. Možná proto se také říká těm velkým návratům církve k Bohu probuzení. Co takhle se probrat z letargie a uvádět ve skutek své spasení. Když bude víra měnit naše životy, možná zbucujeme i někoho dalšího, ne?

MODLITBA

Pane Ježíši, přijď k nám. Jedině ty se dokážeš dotknout našeho srdce tak, aby se v nás něco hnulo. Udělej to, prosím! Dej nám svého Ducha, abychom uměli zlé zavrhnout a dobré následovat. Amen.

Autorkou tohoto zamyšlení je **Kateřina Rybáriková**, která nám o sobě napsala: Jsem původem z Brna, kde bydlím se svou rodinou. Je mi 39 let, jsem vdaná a mám tři děti. Manžel Víťa je finančním poradcem. Dcera Anežka (15) studuje na víceletém gymnáziu, synové Vítek (12) a Vojtěch (9) navštěvují základní školu. Všechny děti vášnivě skautují. Všichni chodí do sboru Brno I, kde je můj muž i ve staršovstvu. Nevyrůstala jsem ve věřící rodině. Křesťankou jsem se stala v šestnácti letech, když se Ježíš Kristus stal cestou z mého prázdného a velmi nekvalitního života. Od té doby poznávám, co to znamená, když je napsáno, že Bůh je láska (1 Jan 4,8). Zmíněný text evangelia mě potěšil, protože jestli Ježíš přijde v době druhé nebo třetí hlídky, tj. o půlnoci nebo ve 3 ráno, tak mám velkou naději, že mě zastihne ještě bdící, zvláště pokud bude zkouškové období. Ale jestli přijde „ráno, až se rozední“, jak se zpívá, tak mám asi smůlu, já ráno strašně ráda spím a nesnáším vstávání.

Nebohoslužebné sborové prostory

Brno I: Náš sbor kromě obvyklé církevní činnosti funguje také jako realitní kancelář. Objemem práce je to tak půl na půl. V současné době máme uzavřeno asi deset nájemních smluv. Pronajímáme oba kostely, sborový dům i faru, dlouhodobě i krátkodobě.

Největší starost je spojena s pronájmem tří pater sborového domu na Opletalově, kde kromě bytu faráře nyní sídlí Vyšší odborná škola Evangelické akademie, internát pro studentky zdravotní školy, architektonické studio a středisko terapeutických kurzů Mandala, a do nedávné doby také jazyková škola. V přízemí z Joštovy ulice jsou dva obchody.

Získáme díky tomu do rozpočtu nemalé příjmy, ale jsou draze zaplacené každodenními starostmi, které s provozem domu máme. Znovu a znovu řešíme ve sborové kanceláři, na staršovstvu, na stavební komisi i v náročných osobních jednáních problémy s výší nájmu, netopícím parním topením, protékající vodou, nesplachujícími toaletami, spotřebou elektřiny, odcizenými parapety atd. Máme nyní pracovníka, který se těmito věcmi věnuje, ale i tak jsou tyto starosti často nad naši hlavu.

V blízké době nás čeká generální přestavba fary na Pellicově ulici, kde mají vzniknout byty pro faráře. Patří k ní i velká zahrada, kde právě řešíme nový vjezd, plot a pod svahem Špilberku nám padá zídka. Mysleli jsme, že patří sousedům, ale je žel evangelická.

Jiří Gruber

Brno II: Blahoslavův dům, ač postrádá tajuplnost, jež náleží ke kostelům bratrských brněnských sborů, není zcela oproštěn od prostor, které jsou málo viditelné, málo přístupné, a tudíž většině členů sboru neznámé. O největších z nich buďž pojednáno ve dvou mikrokapitolách.

Do první zařadíme sklepy. Kostelní prostory Blahoslavova domu téměř nejsou podsklepené až na neveliký sklep v sousedství dvora. Používá se málo. Není dostatečně prozkoumáno, jaký vztah k němu mají kostelní myši. Obytný dům má veliké sklepy. Nepoužívají se, jsou vlhké, či spíše mokré. (Ještě počátkem 20. století prý tu kdesi v bezprostředním sousedství protékal potok.)

Kapitola druhá: Půdy. Půda obytného domu je veliká a jednou jistě dojde stavebního využití. Půda kostela je kolosální, obrovská. Střecha se tyčí až kdesi vysoko nad hlavou, ale zároveň se zdá, že je tu neznámý počet tajemných zákoutí. Poklady už neskrývají žádné – před několika lety jsme je při rekonstrukci krovu a izolaci stropu zcela vyklidili. Ale kdo ví, třeba ty krámy, co po půdách bývají, ve skutečnosti vznikají samy, bez lidského

přičinění. Neumím vyloučit, že až se tam jednou zase bude na něčem pracovat, najdou se při vyklízení opět neuvěřitelné předměty vzbuzující zájem předních půdozinců.

Jaroslav Vítek

Brno – Husovice: Husovický sbor má prostory v porovnání s ostatními brněnskými sbory velmi stísněné. Vedle modlitebny zde máme kancelář s kuchyňkou, kde se konají biblické hodiny a jedna skupina nedělní školy. Tato místnost vlastně tvoří celé zázemí sboru, tady kafujeme, schůzujeme a vůbec se setkáváme. K domu přiléhá dvorek, který využíváme hlavně za teplého počasí, mj. se tu odehrává festival Husovický dvorek. Za dvorkem je pak zahrádka se zahradním grilem, kde pořádáme několikrát do roka oblíbené grilování. Jinak je zahrádka především rejdištěm dětí. A v zahradě stojí také srub, který jsme na místě rozpadajících se zahradních domků postavili v roce 2004. Je to krásná dřevěná klubovna, která slouží pro děti a mládež, konají se zde všechny ostatní aktivity.

Štěpán Hájek

Brno – Židenice: V Židenicích se objevily první evangelické rodiny až koncem 19. století, ale až po založení kazatelské stanice v roce 1924 si žideničtí postavili modlitebnu za 85 000 korun. Nejprve ovšem koupili pozemek mezi dnešními ulicemi Jílkovou (74) a Konečného (6/8) o výměře 2275 m². Už dávno neslouží k bohoslužbám, ale po mnohých opravách a přístavbě moderního sociálního zařízení slouží pro různá setkání sboru, sborové besedy, místo rozhovorů při kávě a čaji po bohoslužbách. V 1. podzemním podlaží proběhly také značné úpravy, zvláště nově upravená prosvětlená místnost pro biblické hodiny, nedělní školu, vyučování dětí v týdně, mládež, ke cvičení zpěvu. Kuchyňka je v místnosti bývalé klubovny mládeže ze 60. a 70. let minulého století. Topení v budově je ústřední na plynový kotel.

Dnes můžeme jen obdivovat podnikavost a aktivitu židenických bez nějakého postrkování farářem. Oni předpokládali, že založí sbor, a proto postavili v roce 1929 dva činžovní domy za 500 000 K opět za tři měsíce stejně jako i původní modlitebnu, o jedenácti bytech, ale dva byty byly nevhodné kvůli zaplavování při velkých deštích. Sbor se velmi zadlužil a jeden dům bez zahrady prodal v roce 1932 za 255 00 K. Zbýlý dům během let potřeboval řadu oprav včetně celkové modernizace a rozšíření podkrovního bytu (1985). Dnes je v domě byt faráře, kancelář, byt kostelníka, mateřská školka a tři místnosti pro byt studentů.

Někdejší výbor kazatelské stanice byl tak prozíravý, že pozemek stačil i pro stavbu nového kostela. Projekt chrámu daroval sboru o Vánocích 1931 Ing.arch. M. Tejc a myslím si, že je dnes nutné zmínit, že vedle

bohoslužebného prostoru obsahoval jesle pro děti, zvláště sociálně slabých rodičů, domov pro diakonky pro péči o děti, chudobné a nemocné a klubovny mládeže, aby se nepoflakovala po ulicích. Tak uvažoval br. farář Venc a architekt Tejc. Žel, v době všeobecné krize nemohl být záměr realizován pro nedostatek finančních prostředků. V roce 1935 byl postaven, dle projektu stejného autora, jen finančně méně náročný kostel za 305 tisíc korun. Stavba si vyžádala za desítky let řadu oprav včetně téměř znovupostavení po válečných náletech. Připomeňme si také věž kostela vysokou asi 18 m, vyšší nemohla být pro špatnou základovou půdu (bažina). Věž měla tři zvony (300, 155, a 127 kg), darované presbytery sboru, dva větší byly zabaveny ve válce 13. 4. 1942 a třetí slouží sboru stále, před bohoslužbami i po nich a při pohřbech.

Farář Antonín Venc chtěl v areálu sboru vybudovat urnový háj, ale hygienik to nepovolil. Tato místa sloužila později mládeži pro odbíjenou a v zimě k bruslení.

Před rokem 1989 měla být tato část Židenic, včetně našich sborových budov, asanována pro stavbu nového sídliště, ale díky pozdějším změnám nám naše sborové prostory zůstaly.

Jiří Novák

MUŽI ČESKÉ REFORMACE

Jiří Strejc (1536-1599)

Jméno bratra Jiřího Strejce známe z našeho církevního zpěvníku jako autora žalmů, přebásněných do češtiny. Stojí za to vědět o něm více.

Pocházel ze Zábřehu, jehož obyvatelé byli tehdy převážně Češi, a to podobojí nebo Bratří. Všichni obyvatelé se snášeli spolu v klidu a míru. Byla to ostatně doba rozkvětu země, ve všech oblastech. Po neklidném minulém století lidé toužili po spolupráci, jak mezi protestanty a katolíky, tak i mezi Čechy a Němci. Strejcova rodina byla zřejmě od začátku součástí zdejšího sboru Jednoty bratrské. Syn Jiří se rozhodl věnovat kazatelské práci. Ve dvaceti letech vstoupil do známé bratrské školy v Mladé Boleslavi. Tam se ukázalo, že je nadaný, a proto Bratři nelitovali nákladů na jeho další vzdělání. Odeslali ho na universitu do Královce a odtud potom na luterskou vysokou školu do Tübinku.

Po návratu domů byl Jiří Strejc v Boleslavi vysvěcen na jáhna a v jedenatřiceti letech se stal bratrským knězem. Od té doby mu byla svěřena správa důležitého sboru v Hranicích. Vrhł se plný sil do práce. Vedle starostí o vedení sboru sám dál pokračoval v bohosloveckém studiu. Zaujaly ho zvláště spisy Kalvínovy. Stal se vynikajícím kazatelem, zabýval se i básnictvím.

Ovládal výborně němčinu a latinu. Některá Kalvínova díla přeložil do češtiny ve snaze přiblížit jeho učení Jednotě. Bratři si velmi cenili jeho vzdělání i rozhledu a pověřovali ho závažnými jednáními. Zvláště se osvědčil při složitém jednání o České konfesi (1575). Není divu, že o dva roky později byl zvolen do úzké rady, aby se účastnil správy celé Jednoty.

Strejcův věhlas však možná uškodil nejvíc jemu samému. Byl totiž člověkem samostatným, prudkým a nepoddajným, který se někdy odmítal podřídit nekompromisním řádům Jednoty. Tak nejednou způsobil těžké starosti jejímu vedení, které trvalo na dodržování kázně. Zdá se, že jeho výjimečnost mu zatemňovala vztahy s ostatními bratřími. Když několik jeho rozhodnutí narazilo na nesouhlas starších Jednoty, předvolali si ho, aby za přítomnosti předních členů úzké rady svá jednání upřímně vysvětlil. On se však rozčílil, výtky odmítl jako nepravdivé nebo přehnané, jiné odbyl smíchem. Všichni byli zdrceni, takový výsledek nečekali. Mají ho tedy opravdu z úzké rady odvolat? Vždyť si to už dávno svým jednáním zasloužil! Strejcův výbuch mezitím dohasl. Sám pomalu začal některá svá pochybení uznávat. Když mu bratři znovu předložili svoje výhrady, naléhavě je prosil, aby mu odpustili, a sliboval, že vše podle jejich doporučení napraví, jen ať mu dají novou příležitost. Tak se stalo. Dostal důrazné napomenutí, aby nebyl sám svůj, ale s ostatními hledal, co je dobré. To s úlevou slíbil, poděkoval za jejich bratrské jednání a požádal i o jejich další pomoc. Tak choulostivé jednání skončilo smírem. Byl však k další práci přeložen do Židlochovic, v Hranicích už zůstat nemohl. Bylo to tvrdé, ale moudré rozhodnutí, které prospělo všem. Jiří Strejc potom už nikdy nemusel být kárán, naopak znovu získal mezi bratřími plnou důvěru.

Ve své činnosti literární psal jednak výchovné spisy mládeži, ženám i manželům, jednak díla teologická, jako „Suma katechismu“, a překlad Kalvínovy „Instituce“, která shrnuje celé reformátorovo učení. Byl také vyzván překladateli bible Kralické ke spolupráci na překladu a výkladu (poznámky) šestidílné bible. Z básnické tvorby je nejdůležitější jeho přebásnění všech žalmů do češtiny v takové formě, aby se daly zpívat na nápěvy všeobecně přijímaného ženevského žaltáře. Toto dílo přečkalo staletí, ještě v dnešním kostelním zpěvníku máme téměř třicet jeho žalmů.

Jiří Strejc věnoval celý život Jednotě bratrské. I přes některá chybná jednání jeho význam teologický a básnický se tím nijak neumenšil. Zemřel ve věku 63 let. Jako on sám, i jeho osm dětí i všichni vnuci oddaně sloužili Jednotě, i když po Bílé hoře byli rozptýleni daleko od vlasti, do Pruska, Polska nebo na Slovensko.

Ladislav Hájek

OBSAH ROČNÍKU 2011

Úvodník: O. Kolář: O tom, co nám nikdo nevezme -1, J. Slámová: Má to cenu se modlit? -25, J. Vítek: Co je jarní -49, J. Gruber: Když se ráno probouzím -97, J. Novák -122, H. Dvořáková: Milí čtenáři Setkávání-145, M. Židková -169, Š. Hájek: Podobenství o milosrdném Samařanu -197, Jan Soběslavský -221.

Bylo: O. Kolář: Poslední zasedání 39. konventu -2, O. Tydlitátová: Velbloudáři táhnou Betlémským krajem -26, O. Kolář: Chanuka v Blahoslavově domě -27, R. Špačková: Sci-fi v Židenicích -27, D. Staňková: Stínohra v Husovicích -28, J. Slámová: „Izrael a my“ -50, J. Slámová: Presbyterní konference brněnského seniorátu -73, J. Vondrová: Společný víkend konfirmandů a mládeže Brno I -76, V. Zikmund: Presbyterní konference -98, M. Procházková: 1. máj v Brně -122, P. Kašpar: Kázání – povzbuzení -124, J. Gruber: Vyjádření podpory bohoslužeb za překonání násilí -125, J. Gruber: Noc kostelů v Červeném a Betlémském kostele -140, J. Vítek: Noc kostelů v Blahoslavově domě -146, Š. Hájek: Noc kostelů v Husovicích -147, J. Slámová: Noc kostelů v Brně-Židenicích -148, P. Janeček: Víkend na Blažkově -149, L. Floriánová: Tradiční jarní výlet sboru Brno II -149, A. Lokajová: Blažkov -170, M. Cahlík: Udělejte všechno, co vám řekne -170, J. Slámová: „ESBU“-172, K. Cahlíková: Ovečky-173, Návštěva kantora L. Moravetze v Brně-198, J. Franců: Basilejští v Brně -198, R. Pikna: Téměř prázdninový Blažkov -199, M. Piknová: Cesta do holandského Apeldoornu -200, P. Potočnická: Osová Bitýška -201, J. Slámová: Seniorátní setkání učitelů Nedělních škol -222, J. Vítek: Osoby k službě církve oddělené -223, R. Špačková: Oslava „dvacetin“ Evangelické akademie v Brně -223, Támar: Výročí výletu na Mohylu míru -225.

Zaujalo nás: J. Doležal: Na okraj Husova svátku-157,

Přečetli jsme: Nebe-87.

Biblické zamyšlení a modlitba: O. Macek: Příchod jako pozvání k návratu -4, D. Oupická: Podobenství o soudci a vdově -29, V. Hrouda: O nepoctivém správci-53, D. Hurtová: Podobenství o boháči a Lazarovi -80, P. Janděčková: Milosrdný Samařan -103, A. Šourková: Zlomek lidství -129, M. Třgalová: Podobenství o neplodném fíkovníku -155, S. Hauserová: Podobenství o boháči a stodolách -177, D. Dušková Havlíčková: Pojďte, všechno je připraveno -206, K. Rybáriková: Výzva k bdělosti -228.

Čtyřikrát z Brna: Dárkování -5, Prostor našich bohoslužebných shromáždění -31, Umění ve sboru -55, Společné stolování -82, Sborové výlety -131, Kteří teologové, kazatelé vzešli z vašeho sboru -176, Nebohoslužebné sborové prostory -230.

Služba bližnímu: V. Osvaldová: Vánoční dárek pro Ukrajinu -7, L. Strnadová: Otevřeno seniorům -42, Lan Kosinová: Diecézní charita Brno-92,

Žili (žijí) mezi námi: Jaromír Procházka (J. Šimsa-9, C. Novák-10), ThDr. Adrian Mikolášek (J. Heller) -64, Bratr farář Vladimír Doule -137, A. Wagnerová: Můj otec Alois Wagner -186, Jiřík Fleischer (I. Fleischer, J. Pokorný) -238, Vladimír Dušek (V. Zikmund) -244.

Naše sbory: J. Trusina: Třebíč -34, J. Keřkovský: Jihlava -57, M. Blažek: Hrubá Vrbka a Velká nad Veličkou -83, L. Pešout: Telecí -105, P. Pivoňka: Zlín -159, J. Malý: Vizovice -185.

Víra a tradice: (připravuje J. Novák) Vánoce -12, Hromnice -33, Masopust a postní doba -51, Velikonoce -79, Mezi velikonočními a svatodušními svátky -101, Svatodušní svátky -126, Léto -150, Díkčinění za úrodu -174, Listopad -202, M. Procházková: "Nekříž" -205, Církevní rok a kalendář -226.

Muži české reformace: L. Hájek: Michael Weisse -37, D: Coufal: Vavřinec Krasnický -134, L. Hájek: Jiří Strejc -232.

Jak se to dělá: L. Hájek: Varhanická služba -90, J. Vítek: Svatá večere Páně -130, J. Vítek: Když je ve sboru vikář(ka) -17, J. Gruber: Biblické hodiny -208.

Rozhovor: S předsedou 33. synodu Jiřím Gruberem -153.

Ze synodní rady: Sčítání lidu, domů a bytů 2011 -68.

Knihy: J. Novotný: O Noemovi tentokrát jinak (E. Šimková) -14, L. Binet: HHHH (E. Šimková) -38, Ruth Bondyová: Potulné kořeny (E. Šimková) -66, P. Bayard: Nepřečteno! (J. Vítek) -86, E. Šimková: 3x18 a Arnošt Lustig -113, J. Slámová a H. Dvořáková: Stačí být jedinou notou k oslavě Boží -162, M. Šimsová: Jonáš - ilustrovaný? -164, Dobrý strom nese dobré ovoce -165, Abelárd -165.

Historie: V. Doleželová: Záchrana životů šesti Hanáků -60, D. Lacko: Jan Blahoslav -88, J. Novák: Konstantin Veliký -110, F. Císař: Zapomenuté výročí -133, V. Doleželová: Alois Jirásek I -182, II -209, III -236, R. Kvapil: Ferenc Liszt - 200 let od narození -211.

Ze sboru Brno I: J. Gruber: Obnovená polovina staršovstva -107, O. Tydlitátová: Novinky v knihovně -108.

Ze sboru Brno-Husovice: E. Cikánková: Moje úvaha o tom, jak není kniha jako kniha -19, Š. Hájek: XII. ročník festivalu Husovický dvorek -116, V. Zikmund: Velikonoční výlet do Kunštátu -141, E. Procházková: Vltava 2011, Husovická rodinná voda -191.

Ze sboru Brno-Židenice: J. Slámová: "Pomoc je dobrá, zkus to také" -17, J. Novák: Obrazoborecká sakrální architektura v Brně -58, A. Nováková: Autorské čtení -114, R. Špačková: Židenický sbor na Blažkově -192, J. Slámová: Zájezd na Vysočinu -216, A. Nováková: Oskar a růžová paní -246.

Cestování: J. Franců: Normandie a Bretaň I -20, II -43, M. Melicharová: Čína-Peking-63, J. Franců: Toulky po Balkánu I -Makedonie-188, II -východ a jih Albánie-213, III - pobřeží a střed Albánie-241.

Lidé ve sboru: 16, 47, 70, 94, 117, 140, 166, 194, 216, 243.

Bude: 23, 40, 71, 72, 95, 118, 193, 218, 247.

Sborová statistika: 108.

Ze staršovstva: 24, 48, 69, 96, 120, 143, 167, 196, 219, 247.

Redakční rada: V roce 2011 časopis připravovala pod vedením Jiřího Grubera redakční rada ve složení: Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Alexandra Hauserová, Ondřej Kolář, Dušan Marek, Marie Melicharová, Ctirad Novák, Jiří Novák, Jaroslava Procházková, Jana Slámová, Jan Šoběslavský, Dagmar Stejskalová, Blahoslav Šimek, Jaroslav Vítek, Marta Židková.

Alois Jirásek – ke 160. výročí jeho narození, III. díl

V prvním nadšení ze státní samostatnosti po roce 1918 se objevil návrh, aby Jirásek napsal k "Temnu" jako protiklad "Jasno". O tom se zmiňuje Jiráskův bývalý žák a ctitel z Litomyšle Josef Teurer, žijící v Příbrami: "Často čtu Váš dopis, kterým mi píšete, že Jasno už nenapíšete, že jste šťasten, že jste se ho dožil. Bylo by možno psáti u nás dnes Jasno? Jasno u nás není a čím dál tím hrozněji vnucuje se otázka, bude-li kdy v našem národě jasno – a vnucuje se ještě horší, smutnější otázka: existuje ještě dnes český národ? Má všecko to, co jsme kdy považovali za velké, krásné, vznešené, žádoucí umříti s naší generací?"

O nejvydávanější Jiráskův román se brzy zajímali překladatelé. Mladý anglista O. Vočadlo napsal Jiráskovi 22. srpna 1926, že se právě vrací z Londýna a že je mu "velkou ctí Vám blahopřát k narozeninám za londýnský PEN CLUB, jehož jste byl zvolen – jediným a výrazným členem za československý národ". Připojil žádost o souhlas k překladu Temna do angličtiny. Jirásek odpověděl obratem a souhlasně, když se přihlásili filmaři, váhal.

Svému starému příteli Thomayerovi se svěřoval se svými politickými nadějemi a úzkostmi. V r. 1921 (15.8.) píše: "Má největší radost je, že jsem se dočkal naší samostatnosti. A doufám, poněvadž se tak černě nedívám jako Ty někdy, že ji zachováme." O pět let později (26.11.1926) Thomayerovi píše, že jen dělá korektury a čte hlavně noviny "a při těch se zlobívám. Takové rozháranosti jsem se nenadál". Přitom si Jirásek o českém národě iluze nedělal. Když psal do Zvonu v r. 1910 recenzi na román svého přítele Zikmunda Wintera, formuloval nekonkrétněji ze všech kritiků aktuální smysl "Mistra Kampana". Román podle Jiráska "míří proti českým nectnostem, proti kompromisnictví, proti podlézavosti vůči mocným a proti spoléhání v tísní na pomoc zvenčí".

Rok 1926 - rok jeho 75. narozenin - byl poslední dobrý rok pro Jiráska. Navštívil ho v Hronově prezident Masaryk, byl tam – podle fotografií – obklopen svou rodinou. Ale v následujícím roce v dubnu 1927 zemřela po chřipce jeho milovaná žena, s kterou prožil 48 let šťastného manželství. Z této rány se již nikdy nevzpamatoval, i když rodina při něm stála a byla mu oporou. Jirásek osaměl. Přátelé odcházeli na věčnost, zdraví se vůčihledně kazilo: špatný zrak se horšil, zhoršil se i sluch a hlavně trpěl poslední léta vleklou urosepsí. Chodíval sám a sám na pomalou procházku po nábřeží. Někdy z té doby pochází vzpomínka Jiřího Hrbase. Autor jako kvintán žižkovské reálky se setkal s Aloisem Jiráskem. Měl mít ve škole slavnostní projev k 28. říjnu a profesor mu napsal doporučující dopis pro Jiráska. Líčí pak zajímavě, jak se s Jiráskem, tehdy už nemocným starcem, procházel po nábřeží. "Potom se zastavil, ukázal na lavičku: "Sedneme si." A najednou, aniž jsem ho k tomu vyzval, začal vyprávět o boji o národní osvobození. "Vám to už všechno připadá jako samozřejmé. Samostatný stát, republika, čeština všude, vlastní vláda, na Hradě prezident Masaryk. Máte jiné starosti. Ale my

jsme žili celý život v Rakousku, přes 60 let..." Poprvé se usmál: "Historický román teď není moc v módě. Ale bude zase. Věřte mi, mladý muži, takový už je běh světa a života. Když je národu zle, vrací se do své minulosti. Teď je vám to možná k smíchu. Ale nedej Bože, situace ve světě nevěští nic dobrého."

Nakonec ho na procházkách po nábřeží doprovázel jeho syn. Jirásek své potíže snášel statečně. Až jednou mu vypověděly nohy službu. Při vleklé urosepsi začal polehávat, poslední dny už lůžko neopouštěl. Zemřel ráno ve středu 12. března 1930 obklopen rodinou ve svém pražském bytě. Bylo mu necelých 79 roků.

Slavný pohřeb se konal v neděli 16. března z panteonu Národního muzea za přítomnosti prezidenta T.G. Masaryka a řady významných hostů. Za vládu promluvil ministr školství Slovák Ivan Dérer, za vojsko Rudolf Medek, za spisovatele Jaroslav Kvapil. Veliké množství lidí zaplnilo Václavské náměstí a ulice, kterými byla rakev převezena do strašnického krematoria. V úterý v malém průvodu aut převezl Jiráskův syn urnu do Hronova cestou, kterou jezdíval spisovatel domů, a obyvatelé ve velkém počtu mu celou cestu vzdávali poctu. Poslední rozloučení v Hronově se konalo ve středu 19. března. Nad hrobem četl z bible a rozloučil se hronovský farář církve česko-bratrské evangelické Jan Dus.

Na hrobě Aloise Jiráka je socha truchlící husitské ženy, která se sklání nad kalichem. Autorem je akademický sochař Jaroslav Horejc. V hrobě leží Jiráskova žena, jejich syn Jaromír, který zemřel již 4 roky po svém otci na infarkt, a jeho žena Anna, popravená Němci za heydrichiády v Kobyliších.

Na závěr cituji z epilogu Jaroslavy Janáčkové, kterým končí svou monografii o Jiráskovi "Jeden spor za druhým, velebení i zatracování – a přitom trvalý čtenářský a vydavatelský zájem provázely větší část dlouhé literární dráhy Aloise Jiráka.

Zprávu o spisovatelově smrti v březnu 1930 uzavírala v Činu výzva: "Ve chvíli jeho odchodu nechť umlkne hlas kritický a zní jen hlas vděčnosti." Tato výzva zazněla do prázdna. Spor o smysl Jiráskova díla a jeho platnost, vedený dávno předtím, vzplanul i nad rakví spisovatelovou, ve chvíli loučení a bilancování se ozval s novou silou. --- Více než 50 let po odchodu tvůrce budí jeho dílo živou odezvu a dokonce i spory. Sotva může být pro spisovatele a jeho odkaz úděl šťastnější.

Dějinnou rolí v národně-osvobozeneckém zápasu se Jiráskovo dílo nevyčerpalo a nevyčerpává. Je svébytně české, má jadrnou řeč a větu, která nás svou poklidnou vlnou budí a konejší. Přesvědčuje nás, že i nejoslednější z nás má velké možnosti, když myslí na svoji obec, pokud dokáže svůj všední den zmnožovat perspektivou dějin a dočasnost vlastního žití prodlužovat činem. Vyzývá ke snášenlivosti, k důvěře v sebe a k úctě vůči jiným. A také k věrnosti domovu, k myšlenkám, jež mu dávají křídla a otvírají ho světu."

Docela na závěr Jiráskův stručný životopis.

Otec Josef Jirásek (1822 – 1901) byl rolník, později vyučený pekař, žák osvětleného faráře P. Josefa Regnera (P. Havlovický v "U nás"), pod jeho vlivem si otec vážil vzdělání, byl snášenlivý a také rád hospodařil na svých

polích. Matka Vincencie, roz. Prouzová (1821 - 1887) byla dcerou hronovského pekaře a ovládala výborně toto řemeslo. Ráda četla. Byla to vzácná žena dobrého srdce. V její domácnosti žily obě babičky i ovdovělá sestra manželova. Ve svornosti - to vše díky mamince, jak vzpomínal A. J. Přitom Jiráskovi vychovali do dospělosti 6 dětí (2 nebo 3 zemřely maličké). A chaloupka "podkostelních Jirásků", jak se u nich říkávalo, byla malá. Později, to už byl Alois na studiích, rodiče hospodářství neudrželi a museli odejít do podnájmu. Dlouho spláceli dluhy. Ze 4 synů jediný Alois studoval. Nejprve na německém nižším gymnáziu v Broumově, pak vyšší třídy na českém v Hradci Králové, kde i maturoval. Dále studoval 3 roky historii na filozofické fakultě univerzity Karlovy v Praze. Dva další roky byl suplentem na gymnáziu v Litomyšli, po složení dalších zkoušek profesorem. V Litomyšli byl celkem 14 let (1874 - 1888), potom učil až do penze (1909) v Praze. V r. 1879 se v Litomyšli oženil s Marií Podhájskou (1859 - 1927). Jejich šťastné manželství trvalo 48 roků. Měli 7 dětí, 6 dcer a syna. Druhorozená Mařenka zemřela ve 4 letech na neštovice a je pochovaná v Litomyšli. A. Jirásek vydatně podporoval své rodiče a příbuzné. Vnoučatům se zdálo, že měl až přecitlivělý zájem o rodinu. A jak vypadal v mladším věku? V paměti litomyšlských studentů zůstala tato podoba: "--- byl střední postavy, vyklenutých silných prsou, měl světlé vlasy, které zpředu bral do tří prstů a kladl je na téměř, na výrazném nosu seděly mu ostré brejle, jimiž hleděly modré oči! Oči ty byly prosté a srdečné - hrdost a krutost profesorská z nich nezářala nikdy. Nápadným byl nám jeho jadrný hlas a tělo spíš hřmotné nežli gracilní".

Pražský žák gymnázia v Žitné ulici Václav Vojtíšek po letech vzpomíná: "Za jeho hodin nikdy nebylo napjaté atmosféry, nebylo strachu a nedůvěry a všem bylo stejně, jestli na začátku hodiny vyňal zápisník a dal se do zkoušení nebo se chopil knihy a pronesl milým hlasem, srdečností zamženým: Dnes půjdeme "zrouna dále."

Použitá literatura: J. Janáčková: Alois Jirásek, Melantrich 1987, J. S. Machar: Čtyřicet let s Aloisem Jiráskem. Nakl. Otto v Praze 1931, V. Filip - L. Štědrá: Potomci slavných žijí mezi námi. Ottovo nakl. Praha 1999, P. Pithart - M. T. Zikmund: Ptám se, tedy jsem. Portál 2010, Světozor památce Al. Jiráska, 1930, Naše rodina 3/1969, Alois Jirásek: Z mých pamětí I./II., Kostnické jiskry 19/2000

Věra Doleželová

ŽILI MEZI NÁMI

Odešel JUDr. Jiřík Fleischer

Jiřík Fleischer se narodil 9.3.1939. Mládí prožil a vyrůstal v Bojkovicích. Jako malý chlapec zažil vzdušné souboje německých stíhaček s americkými bombardéry, jejich sestřelení a seskok pilotů na padácích. Tento zážitek z mládí jej později ovlivnil natolik, že v oblasti Bojkovic inicioval setkání

žijících amerických pilotů s folklorní hudbou a zpěvy. Kromě toho v okolí Lopeníku dal podnět ke stavbě památníků americkým letcům a finančně ji podporoval. Jiřík Fleischer si tento kraj oblíbil a často a rád se sem vracel také proto, že zde měl řadu spolužáků a známých.

Po ukončení studia na gymnáziu vystudoval Jiřík právnickou fakultu Karlovy university v Praze a získal titul JUDr. Stejně jako jeho otec, notář JUDr. Bohuš Fleischer, stal se Jiřík také notářem. Po ukončení právnického studia nastoupil jako pomocný notář ve Vyškově a přes dva roky tam z Brna dojížděl. Časem získal místo notáře na Krajském soudu v Brně a působil tam až do sametové revoluce. Protože se během komunistického režimu nijak neangažoval a svými odbornými znalostmi i morálními kvalitami byl na výši, byl jmenován předsedou Krajského soudu. Tato funkce jej však neuspokojovala a jakmile to bylo možné, získal notářskou licenci a stal se samostatným notářem. Zařídil si malou kancelář v domě, který navrhl Dušan Jurkovič. K architektu Jurkovičovi měl obzvlášť blízký vztah, protože Jiříkova babička byla švagrová Dušana Jurkoviče. Z původních dvou kancelářských místností postupně rozšířil kancelář na celé patro a časem na dvoupatrovou mezonetovou kancelář. Získal si renomé a byl vyhledávaným notářem v Brně. Nabral schopný personál a do kanceláře nastoupil jako jeho společník notář JUDr. Lubomír Mika. JUDr. Jiřík Fleischer byl zvolen prezidentem notářské komory Jihomoravského kraje a tuto funkci zastával až do svého odchodu do penze.

Jiřík Fleischer měl v povaze stálou činnost, měl mnohostranné zájmy a obsáhlé znalosti z různých oborů včetně historie. Rád se setkával s přáteli a známými a dovedl poutavě vyprávět při oblíbené skleničce vína. Brzy po ukončení školy se oženil s Ludmilou Tejkalovou, se kterou měli dceru Evu. Ale toto manželství nebylo šťastné a brzy se rozvedli. Ještě před rozvodem manželství Jiřík započal se stavbou rodinného domu v Masarykově čtvrti, který postupně přebudoval na téměř třígenerační dům. Po rozvodu se seznámil s ovdovělou paní Annou Jarošovou, se kterou se oženil, a měli mnoho let klidné a harmonické manželství. Spolu s manželkou Aničkou často cestovali a navštívili celou řadu zemí. Jednak soukromě, jednak jako zástupce notářské komory, i s Rotary klubem, jehož byl Jiřík aktivním členem. Na všech cestách si pořizoval dokumentární videozáznamy.

Významná byla jeho činnost charitativní. Značnými finančními prostředky podporoval Diakonii v Kloboukách a Ústav sociální péče v Brně na Kociánce. Angažoval se také politicky a aspiroval na předsedu brněnské pobočky TOP 09. Zajímal se o folklór, lidové písně a zpěvy a rád je poslouchal. V posledních letech se nadchnul pro letadla druhé světové války. Vydal se na přehlídku bojových letadel do Velké Británie a později do Spojených států amerických na setkání amerických letců, veteránů z druhé světové války.

JUDr. Jiřík Fleischer se hlásil jak k evangelické víře, tak k odkazu svých evangelických předků. Doma měl na čestném místě obraz svého praděda, faráře a seniora Benjamina Fleischera v Rovečíně, dnes Rovečné. Inicioval a přispěl finančně na opravení hrobu Benjamina Fleischera v Rovečném. Zajímal se o rodokmen rodu Fleischerů a archivoval různé materiály. Zemřel zcela náhle dne 26.10.2011 ve věku 72 let.

Ivan Fleischer

Rád bych se pokusil načrtnout jen několik rysů pozoruhodné osobnosti mého příbuzného. Jen teskně smíme vzpomínat na setkávání s ním, při nichž vytvářel svou rozvážností a milou vstřícností vždy krásnou atmosféru. Jsme mu velice vděčni za to, že tak prohluboval a rozšiřoval náš širší rodinný kruh. Poprvé jsem ho poznal, když mu bylo asi tak osm let. Spolu se svým otcem a mým strýcem Bohušem připutoval za námi na faru do Prosetína. Museli zdolat prudké stoupání od Záskalí na řece Svatce a v batohu pečlivě opatrovali skleněnou karafu, staré umělecké dílo, které nám dodatečně přinesli jako svatební dar. Byla stylizována do tvaru rozevřeného tulipánu a dodnes ji uchovává moje dcera. To je tedy to první: estetický cit pro krásné věci.

Za druhé přichylnost k Českomoravské vysočině, kraje fleischerovského rodu, kam také často putovával jeho otec s přáteli sportovců z Moravské Slavie, např. s bratry Plchovými, a to především do dnes už zatopeného Chudobína.

Nyní bych rád přešel k jeho nejniternějším vlastnostem. Nekladl na první místo majetek nebo kariéru, ale jakousi humanitu srdce. Dokonce jsem se dověděl, že když vyrůstal v Bojkovicích, kam dojížděl z Uherského Hradiště evangelický farář Jan Sláma (předtím vychovatel Masarykových vnuků ve Švýcarsku), zajímal se o studium theologie. I když se ve šlépějích otce rozhodl jinak, určitě spirituální linie v něm zůstala. Byl například velice rád, když jsem mu věnoval nový ekumenický překlad Bible.

Ale hlavně, stojí-li v Bibli: „Poznáte je podle jejich ovoce“ (Mat. 7,20), pak jeho dílo se vyznačovalo např. velkorysou pomocí středisku Diakonie Betlém v Kloboukách u Brna. A mohli bychom také zmínit jeho nezištné rady v právnických, zvláště dědických záležitostech, jak jsem se od řady jeho klientů dověděl.

A nakonec nesmíme zapomenout na jeho láskyplný a pozorný vztah k jeho manželce a dceři. Jistě budou s vděčností na něho vzpomínat a domýšlet, co všechno od něho přijali. A my všichni, jak jsme zde shromážděni, ohlížíme se s vděčností na jeho život, na talenty, jimiž byl Pánem Bohem obdařen a na jeho příbuzenskou přichylnost. Zachovejme ve svých srdcích na něj milou vzpomínku.

Jan Pokorný

Toulky po Balkánu III – pobřeží a střed Albánie

Z jižního cípu Albánie se vracíme podél pobřeží Jónského moře na sever, hory vyrůstají přímo z moře. Zastavujeme v letovisku Sarandë, zvaném „perla albánské riviéry“. Jméno dostalo od raně křesťanského kostela zasvěceného 40 svatým. Podél podkovovitého zálivu se táhne široká promenáda s datlovými palmami a růžovými oleandry. Ve městě lze potkat antické vykopávky i moderní hotely.

Silnice dále vede chvíli suchou vnitrozemskou plání, pak se vrací k moři. Po koupání v moři na zcela pusté pláži stoupáme do malé vesničky Staré Qeparo postavené řeckými obyvateli. Zde na výběžku ve svahu hor se zastavil čas, všude kvetoucí oleandry, staré, bíle nalíčené kamenné domy, z jednoho polorozpadlého domu je nádherný výhled na moře. Pěkně opravený ortodoxní kostel se zvonící z 18. století je zasvěcený sv. Demetriovi. Před jednou garáží se začíná scházet několik místních na pivo. Moje žena zapřádá rozhovor pomocí doporučených albánských výrazů. Na frázi „Albánie se mi líbí“ dostává odpověď: „Ščipéria – mizéria“. Podívali jsme se ještě ke kaplička a vodojemu nad vesnicí a hřbitovu obklopeného cypřiši, cestou ve stínu fíkovníků se schovávají rohaté kozy.

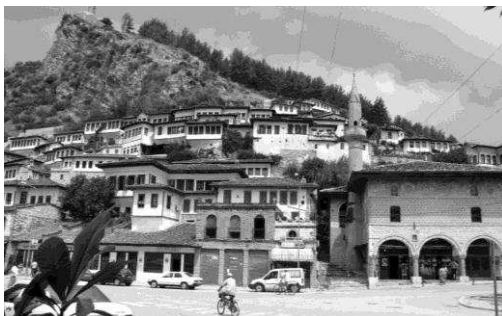
Den končíme u hospody na pobřeží. Vedle stojí kaplička a baráček plný pronikavě vonících balíků šalvěje. Majitel nás pouští na prohlídku mohutné zachované pevnosti Porto Palermo, která se připisuje Ali Pašovi Tepelenskému, na poloostrově ji však postavili Benátčané. Dokonce jsme v ní mohli i přenocovat. Ráno na druhém konci zálivu sledujeme vchod do ponorkové základny.

Dopoledne zastavujeme v městečku Dhërmi s bílými domečky ve svahu na úpatí dvoutisícového pohoří Çikës. Stoupáme ke kostelíku s hřbitovem na skále vysoko nad městem s krásným výhledem. Při sestupu se k nám přidávají malí školáci, testují si na nás své znalosti angličtiny. Přicházíme k osamocené vile na útesu s oblázkovou pláží, není divu, že si toto nádherné místo vybral diktátor Enver Hodža za své letní sídlo.

Autobus stoupá serpentínami do Llogarského průsmyku ve výšce 1027 m. Je odsud daleký výhled. Pomník připomíná boje z roku 1920. Celá oblast byla vyhlášena přírodním národním parkem. Tímto průsmykem končí Jónské moře s hornatou albánskou riviérou, dál už bude ploché pobřeží Jaderského moře. Město Fier se starou mešitou nás příliš nezaujalo, daleko zajímavější je nedaleká Apollonia. Z města založeného Řeky v 6. století před n. l. na pahorku se zachovalo antické divadlo a zbytky chrámu. Vedle archeologického parku v bývalém klášteře s kostelem sv. Marie a zvonící si prohlídíme bohaté nálezy z vykopávek. Na sousedním hřebenu je vidět několik řad všude přítomných albánských bunkrů, menších i větších. Nocujeme na blízké pláži s tmavým pískem.

Další den máme v plánu navštívit čtyři města v centru země. První je sedmdesátitísíkový Berat ve vnitrozemí, který je nepřetržitě osídlený od 3. století před n. l. V novější části města podél řeky Osum stojí Olověná mešita i ortodoxní katedrála.

Stoupáme na hrad. V muslimské čtvrti se na strmém úbočí tísní bílé domečky namačkané na sobě s červenými střechami, pro jejich mnohá okna se městu říká také „město tisíc očí“. Rozsáhlý majestátní kopec nad městem je opevněný, dříve tu bylo celé křesťanské město. Ze 42 ortodoxních kostelů se jich zachovalo osm, všechny jsou pod dohledem UNESCO. V areálu kláštera jsme si prohlédli Muzeum Onufri, nejvýznamnějšího albánského malíře ikon z 16. století, jehož fresky a ikony zdobí mnoho kostelů. Z hradu je krásný výhled na město i okolní hory. Město s křesťanskými a muslimskými čtvrtěmi je důkazem, že lidé různého vyznání mohou vedle sebe žít, aniž by jejich vztahy skončily krvavou řeží.

Dvěstětísíkové město Durrës (Drač), založené 627 před n. l. jako Epidamnos, je dnes albánským nejvýznamnějším přístavem. Zastavujeme na nábřeží u Archeologického muzea, na jeho zahradě jsou vidět bílé sochy, škoda, že není čas na návštěvu. Místo toho si prohlížíme z větší části odkrytý největší balkánský antický amfiteátr a vykopávky římských lázní. Podívali jsme se i do obrovské nově opravené mešity: vysoký bílý čtvercový prostor zakrytý kopulí je vyzdoben jenom kobercem pokrývajícím celou podlahu a několika obrazy s arabskými nápisy na stěnách. Nábřežní park zdobí posprejovaný pomník bojovníka.

Jen 33 km východně ve vnitrozemí, spojena s přístavem železnicí i dálnicí, leží dnes šestisetřítisíková Tirana, která se r. 1920 stala hlavním městem. Centrum města obklopeného horami tvoří rozlehlé Skanderbegovo náměstí s velikou jezdeckou sochou tohoto albánského hrdiny. Nahlížíme do starobylé

bohatě zdobené Ethem Beyovy mešity, vystoupáme na přilehlou hodinovou věž, z které je vidět celé centrum města. Nelze přehlédnout průčelí národního historického muzea s obrovskou barevnou mozaikou ve stylu socialistického realismu. Vedle bulváru vedoucího k univerzitě stojí také obrovská bílá pyramida bývalého muzea Envera Hodži. Moderní město má řadu parků i výškových budov, krásné hornaté okolí a další zajímavosti; víc jsme toho během asi hodinové návštěvy nestihli.

K večeru autobus stoupá do šestnáctitisícového města Krujë, které leží na svahu hor vysoko nad pobřežní rovinou. Město je rodištěm albánského hrdiny Gjerga Kastrioty Skanderbega (1405 – 1468). Jako syna místního knížete si ho sultán vzal jako rukojmího ke svému dvoru, kde získal vzdělání a musel přijmout islám. Pro svoje schopnosti získal prestižní jméno Skanderbeg, odvozené od Alexandra Velikého, a stal se jedním z nejschopnějších velitelů osmanské říše. Když byl vyslán proti uherskému vojevůdci Janu Hunyadymu, přešel na stranu protivníka. Lstí se zmocnil rodného hradu v Krujë a roku 1444 sjednotil albánská knížata do tzv. Albánské ligy proti Turkům. Dalších 25 let do své smrti odolával tureckým útokům.

Městečku vévodí hrad na mohutném skalisku se Skanderbegovým muzeem, které mělo být i pomníkem Envera Hodži. Za vidění stojí i etnografické muzeum dokládající život vyšších vrstev. Průvodce nám ukázal i mešitu, která tajně fungovala za komunistické vlády. Přilehlé uličky jsou plné stánků prodejců suvenýrů. Od jednoho učitele jsem si koupil brožurku s historií kraje v albánštině a angličtině.

Na sever země se podíváme příště.

Jan Franců

LIDÉ VE SBORU

Brno I

2.12.	Božena Patočková	92 let
2.12.	Věra Švandová	83 let
4.12.	Františka Štěpánková	73 let
7.12.	Jáchym Michal	20 let
7.12.	Alžběta Michalová	20 let
7.12.	František Šimek	10 let
8.12.	Marie Hořáková	78 let
10.12.	Ivan Fleischer	72 let
10.12.	Zdenka Jelínková	79 let
10.12.	Anna Kozová	76 let
11.12.	Noemi Košťálová	82 let
14.12.	Josef Haluza	70 let
14.12.	Jarmila Himmelová	71 let
14.12.	Jaroslav Junek	79 let
14.12.	Blažena Šindelářová	78 let
17.12.	Josef Bednář	71 let
18.12.	Jan Pokorný	93 let

Brno II

4. 12.	Štěpánka Češková	86 let
5. 12.	Jan Kacko	86 let
5. 12.	Jitka Kraflová	84 let
5. 12.	Olga Krejčová	81 let
5. 12.	Jitka Kraisová	77 let
6. 12.	Rostislav Paška	76 let
6. 12.	Danuše Šlosárková	80 let
8. 12.	Ester Marková	78 let
10. 12.	Marie Bohatá	82 let
12. 12.	Jana Fussgangerová	40 let
12. 12.	František Florián	10 let
18. 12.	Růžena Vojtišková	87 let
20. 12.	Lenka Jurdová	40 let
24. 12.	Lydie Bláhová	85 let
24. 12.	Božena Štelclová	82 let
25. 12.	Kamila Nováková	87 let

Brno I

19.12.	Jaroslav Hanych	50 let
19.12.	Zdeňka Křivánková	91 let
21.12.	Jarmila Balabánová	82 let
25.12.	Zora Ondrová	91 let
26.12.	Jana Karpíšková	87 let
26.12.	Milan Ryšavý	50 let
28.12.	Libuše Kozáková	86 let
28.12.	Jarmila Zemčíková	87 let
30.12.	Eliška Sedláčková	60 let
31.12.	Věra Vlčková	74 let

pokřtěni byli:

- 30.10. Elena Součková, nar. 2011
- 17.11. Jonáš Smutný, nar. 2011

požehnání:

- 20.11. Julie Vokřínková, nar. 2011

oddáni byli:

- 23.10. Marie Bartošová a Marek Žouželka
- 29.10. Eva Juránková a Martin Tůma
- 4.11. Zdeněk Bárta a Hana Bézová

rozloučili jsme se:

- 3.11. JUDr. Jiřík Fleischer, 72 let
- 21.11. MUDr. Věra Nešporová, 69 let

**Naděje neklame,
neboť Boží láska je vylita do našich srdcí
skrze Ducha svatého, který nám byl dán.
Řím. 5,5**

Vzpomínka na bratra Vladimíra Duška

Měla to být vzpomínka na jubilanta. Ale události nabraly jiný spád a v neděli 6. listopadu, dva dny před svými devadesátinami, bratr Dušek zemřel. Není to jednoduché, tak začerstva psát vzpomínky na někoho blízkého. Vrací se mi stále před oči jeho poslední týdny, kdy již byl odkázaný na pomoc druhých, upoutaný doma na lůžko. Uplynulých 30 let od mého přestěhování do Brna ale stále chodím ve stopách, které po sobě zanechal v době, kdy byl ještě čilý a aktivní. Vzpomeňme tedy nyní na to, jaký byl a jakého bychom si ho chtěli uchovat v paměti.

Nejdřív ale pár slov o dobách, o kterých sám vím jen z vyprávění. Narodil se a prakticky celý život prožil v Brně. Byl nejstarším ze tří sourozenců. Určitě na něj měl velký vliv jeho tatínek, který byl velmi podnikavý, a i když firma,

ve které působil jako společník, zkrachovala, brzy se opět postavil na nohy, aby se postaral o svou rodinu. Bohužel brzy po válce tatínek zemřel. I přes obtížnou dobu kolem druhé světové války ho tatínek nevychoval k nenávisti, ale především k vlastní péči a ohleduplnosti ke druhým. Podle místa bydliště chodili do různých kostelů – Betlémského chrámu na Pellicově ulici, do Blahoslavova domu a později do Židenic.

V roce 1940 odmaturoval, ale na techniku mohl nastoupit až po válce. Vystudoval tehdy jen dvouletý kurz a nastoupil do Zbrojovky. Ke konci války, když bylo Brno skoro pravidelně bombardováno, odmítal chodit s rodiči do bezpečí za město, ale zůstával s bratrem ve sklepě jejich nového domu v Černých Polích. Naštěstí v okolí padaly pumy jen do zahrádek, tak kromě rozbitých oken větší škody nenadělaly.

Po válce se osamostatnil husovický sbor. Tím začala nová etapa jeho života. Ve sboru si našel Růženku, která mu byla dobrou životní družkou až do své smrti v roce 2000. V husovickém staršovstvu pracoval plných 47 roků, a z toho 12 roků jako kurátor.

Po vystudování techniky pracoval jako technický úředník v různých firmách. Jeho život ale byl nejvíc spojen s vývojem a výrobou valivých ložisek v ZKL. V době, kdy jsem ho poznal, byl náměstkem pro vědu a výzkum ve Výzkumném ústavu pro valivá ložiska (VUVL). Tam mi také nabídl místo, když mě na jiných místech v Brně po promoci odmítali. V 70. letech to nebyla vůbec samozřejmost pracovat na takovém místě a nebýt ve straně, nebo alespoň nebýt zapletený s STB. Myslím, že na něj ještě dnes řada tehdejších pracovníků vzpomíná jako na férového a odborně vzdělaného člověka. Takhle se ostatně projevoval i ve svém soukromí. Byl velmi dobrý matematik a miloval hudbu. Ne že by na něco hrál, ale věděl o hudbě všechno a rád ji poslouchal, především Bacha a Händela.

Po odchodu do důchodu přišla vnoučata a ta se stala jeho novou „pracovní náplní“. S manželkou střídali pobyty doma se Vsetínem, kde mají své rodiny oba synové Petr a Pavel, a chatou v Ubušínku na Vysočině, kde našli svůj druhý domov nejen mezi sousedy, ale i ve veselském sboru.

S rodiči zůstala v domě na Bendlově ulici jen dcera Dana, která si tam přivedla mě. Tak po svém tchánovi postupně přebírám klíče od domu, místo ve vývoji ložisek ZKL (kde pracuji doposud), i to kurátorství v Husovicích. Víím, že některé naše cesty nebyly úplně souběžné, ale stále víc vidím, že mají mnoho společného a na horizontu se scházejí úplně.

Od února byl již bratr Dušek odkázán na pomoc druhých, především své dcery Dany. Odbornou péči poskytovali pracovníci Diakonie a domácího hospicu Tabita. A nezapomenutelnou pomocí byli obětaví dobrovolníci Šimon a Klárka, kteří si vytvořili se svým „klientem“ opravdu velmi pěkný vztah. Přes všechnu péči bylo znát, že bratru Duškovi začátkem listopadu síly a dech dochází. Poslední víkend před narozeninami si ještě celá rodina stačila s ním připomenout jeho krásné jubileum, ale vlastní narozeniny již oslavil na nebeské hostině spolu se svou Růženkou.

Vladimír Zikmund

Oskar a růžová paní

V kostele ČCE v Židenicích se 6. listopadu 2011 uskutečnilo divadelní představení úspěšného francouzského dramatika žijícího v Belgii, věnujícího se ve své tvorbě koexistenci různých světových kultur a náboženství, Erica-Emmanuela Schmitta: Oskar a růžová paní.

Nejen autor, ale i herecké obsazení - Oskar- Jan Sklenář, babi Růža - Martina Eliášová z Klicperova divadla v Hradci Králové - zcela zaplnili diváky prostory ztemnělého kostela. Následné osvětlení jeho přední části, kde se celý děj odehrával, nás okamžitě vtáhlo do nemocničního prostředí k lůžku pacienta Oskara a ošetřující sestry, babi Růži.

Stvořitel stvořil svět, jak známe z Genesis, za šest dnů, když odečteme den sedmý, kdy odpočíval. Z lidského pohledu k tomu bylo potřeba miliony let. Podobný princip zvolil autor pohádkově nepohádkové novely o chlapci, který během posledních dvanácti dnů prožije celý dlouhověký život. Stejný princip se odráží v jevištní verzi.

Život je dlouhý a zároveň krátký, tak jak ho prožívá náš hrdina, jediný rozdíl u každého z nás je definován v dialogu mezi babi Růžou a Oskarem: „Všichni zemřeme, Ty i já i Tvoji rodiče. Ale já dřív,“ říká Oskar. Babi Růža navrhne Oskarovi, aby každý den prožil, jako by to bylo deset let se všemi radostmi a změnami, které toto období přináší. Tak si Oskar zopakoval svých prvních deset let a pak následně prožil se svými dětskými spolupacienty celý dlouhý život. Zvládnul i to, když se jeho „modré“ vyvolené zdařila operace, a již růžovou ji pustili domů, zbavil své rodiče, ale i lékaře pocitu selhání, když záchrana u něj nevyšla, a tak s nimi strávil „už jako stařec“ krásné Vánoce, a následně svým koncem dokázal povzbudit babi Růžu, že její cesta byla ta správná.

Překonat tuhle disproporci lidské existence pomáhá jedině víra, jak to naučila Oskara jeho moudrá přítelkyně. Ale tahle hra o umírajícím chlapci není jen o křesťanské víře. Co když někdo nechce, nebo nedokáže být věřící. Pro toho je vírou naděje. Snad proto představení vyznělo tak, že jsme se museli smát přes slzy.

Režisérovi Ivanu Baladovi se pomocí vynikajících výkonů obou herců splnilo jeho přání, aby diváci odcházeli z představení nejen pobaveni a dojatí, ale i s kousíčkem pocitu naděje v srdci, nebo v hlavě, jak se komu líbí. S herci Martinou a Honzou se na začátku zkoušek domluvili, že nebudou hrát primárně stařenu a dítě, že zůstanou především sami sebou a přinesou do inscenace kus své osobnosti a osobitosti. Oskarova dlouhověkost je hrou ve

hře, stylizací. Herci byli nuceni tvrdě pracovat, aby dosáhli žádaného výsledku, který stál za to.

Ráda se připojuji k dosavadnímu pozitivnímu hodnocení hry v tisku i proto, že Jan Sklenář vyrostl mezi dětmi a mládeží v našem židenickém sboru. Divák je svědkem malého zázraku. Dojemný příběh je citlivě zbaven jakéhokoliv falešného sentimentu a herci strhujícím způsobem i se smyslem pro hru a humor hrají o vzdoru, vůli, boji i naději.

Alena Nováková

BUDE

Hudební nešpory v Červeném kostele

Adventní nešpory se letos konají 4. prosince v 19:30. Účinkuje při nich Detský spevácky zbor Slovenského rozhlasu z Bratislavy. Na program budou skladby G. F. Händela, W. A. Mozarta, D. Kabalevského, V. Kubička, J. Hatríka, I. Bázlika a L. Kupkovače. Diriguje Adrián Kokoš. Biblické zamyšlení bude mít Olga Tydlitátová. Dobrovolné vstupné bude věnováno středisku Diakonie ČCE v Brně. Srdečně zveme.

Kavárnička v prosinci

každou středu v 15 hodin, Opletalova 6

- 7.12. Také písně mají svou historii. O jedné z nich, číslo 277 v EZ, nám poví sestra Libuše Soběslavská.
- 14.12. Těšme se! Studující konzervatoře nás zvou na vánoční pásmo.
- 21.12. Potěšme se hezkými snímky a navštívme lázně Luhačovice s bratrem Janem Franců.
- 28.12. Co zajímavého nám bude asi vyprávět bratr farář Jan Pokorný?

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

V první části listopadové schůze jsme rekapitulovali splněné a nesplněné úkoly z minulých schůzí. Bratr Pavel Janeček nám přišel představit návrh na adventní večeri před Červeným kostelem, s kterou staršovstvo vyjádřilo souhlas. S akcemi proběhlými v minulém období bylo staršovstvo vesměs spokojeno (ekumenické bohoslužby, zájezd do Jindřichova Hradce, bigbeatové

bohoslužby, nešpory, brigáda na Blažkově, výstava Světy pod Pamírem). Schválili jsme první verzi plánu na rok 2012. Máme radost, že se obnovili třicátníci. Budou se scházet jednou měsíčně, druhou neděli v měsíci odpoledne. Staršovstvo bylo informováno o výsledcích jednání s našimi nájemníky a jejich požadavky. Stavební komise prošla dosud nesplněné úkoly a rozdělila si práci. Finanční komise se sejde počátkem prosince, aby zhodnotila hospodaření roku 2011. Záznam nedělních bohoslužeb bude nyní na webových stránkách ke stažení po celý následující týden.

Jiří Gruber

Brno II

Staršovstvo přijalo stručnou rekapitulaci jednání seniorátního konventu, který zasedal v Blahoslavově domě 12. listopadu. - - Také v průběhu měsíců prosince a ledna očekáváme v Blahoslavově domě hosty, tentokrát v rámci bohoslužebných shromáždění a nedělních odpolední našeho sboru. - - Činnosti starších sboru v rámci bohoslužebného dění a informacím o rozvrhu bohoslužeb pro příští týdny a měsíce (s přesahem až do června 2012) byla věnována značná část rozpravy. - - Naposled se zúčastnil schůze bratr farář Ondřej Kolář, který začátkem příštího měsíce začíná svou službu v Praze-Kobylisích. Rozloučení s bratrem farářem Kolářem v rámci služeb Božích ve sboru se připravuje na neděli 20. 11., instalace nové farářky Alexandry Hauserové na neděli 15. ledna, její služba však již na celý advent a vánoční i novoroční období.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Staršovstvo na své listopadové schůzi upřesňovalo detaily programu ve sboru v předadventním a adventním období. — Naše žádost o dotaci na opravu jižní fasády kostela nepostoupila do užšího výběru, financování této opravy budeme muset tedy zajistit z jiných zdrojů. Bratr Tančev seznámil staršovstvo s návrhy na podobu a umístění nábytku naší obnovené sborové knihovny. Ocenili jsme zrenovované lavičky na sborové zahradě: jejich opravu provedl br. Kubela a výsledek předčil očekávání. — Staršovstvo dlouhodobě usiluje o prohloubení spolupráce s brněnským střediskem Diakonie ČCE, jejímž jsme také partnerským sborem. Tento zájem z naší strany se prozatím nesetkal s odezvou, ale doufáme, že v dohledné době najdeme cestu, jak by zájemci z našeho sboru mohli být Diakonií prospěšní.

L. Švanda

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.12.

Úterý:

15:00 DD Věstonická
17:00 dětský klub
16:00 náboženství
19:00 příprava NS

Středa:

13:00 Diakonie
15:00 kavárnička
16:00 konfirmandi
18:00 kurz Alfa
19:00 mládež 14.12.

Čtvrtek:

10:00 klub otevřených
dveří 1.12., 15.12.
17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola
11:00 setkání na faře
17:00 třicátníci 11.12.

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.12.

Úterý:

19:30 setkání střední
generace

Středa:

13:00 Diakonie Hrnčířská
(čtrnáctidenně)
18:00 biblická hodina
19:15 mládež

Čtvrtek:

15:30 konfirmandi
15:45 vyučování dětí
17:00 dorost
19:00 mladý divadelní
spolek

Sobota:

9:30 DD Kociánka
3.12.; 17.12.,31.12.

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání
v Blahoslavově domě

Brno – Husovice

Středa:

18:30 mládež

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina
20:00 staršovstvo 8.12.

Pátek:

15:30 Husovičtí vřeštani

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání na faře
18:00 Desert 11.12.

Brno – Židenice

Úterý:

16:30 BH pro děti
19:00 starší mládež

Středa:

17:00 konfirmandi
19:00 BH Blansko
19:30 staršovstvo 14.12.
19:00 modlitba se zpěvy
z Taizé 21.12.

Čtvrtek:

17:30 mladší mládež
19:30 biblická hodina

Sobota:

15:30 Pečení perníčků u
Přikrylů 3.12.

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání
v modlitebně
18:30 pěvecký sbor

Brno I**Brno II****Brno – Husovice****Brno – Židenice****4.12. Druhá adventní**

BK Jiří Gruber
ČK Jiří Gruber
Rch Jiří Gruber
ČK19:30 Olga Tydlitátová
nešpory

BD Joel Ruml
BD 14:30
sborové odpoledne

Hu Štěpán Hájek

ČK19:30 O. Tydlitátová
nešpory

Žd Rom. Špačková, VP
Bl Romana Špačková, VP

11.12. Třetí adventní

BK Marta Židková
ČK Marta Židková

BD Jaroslav Vítek
Tiš 10:30 A. Hauserová

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar
Bl Pavel Kašpar

18.12. Čtvrtá adventní

BK 9:00 Olga Tydlitátová
vánoční slavnost
Rch Jiří Gruber

BD Alexandra Hauserová
Nedělní škola
BD 16:00
dětské odpoledne

Hu Štěpán Hájek
Ma Štěpán Hájek
Hu 16:00 vánoční slavnost

Žd *vánoční slavnost*
Bl Pavel Kašpar

24.12. Štědrý den

BK 15:00 Olga Tydlitátová
ČK 23:00 Jiří Gruber

BD 15:00 Jaroslav Vítek

Hu 15:00 Štěpán Hájek

Žd 15:00 Pavel Kašpar

25.12. Narození Páně

BK Jiří Gruber, VP
ČK Jiří Gruber, VP

BD A. Hauserová, VP
Kuř J. Vítek, VP
Tiš 13:45 J. Vítek, VP

Hu Štěpán Hájek, VP

Žd Pavel Kašpar, VP
Bl Pavel Kašpar, VP

26.12. Štěpána mučedníka

BK 9:00 Olga Tydlitátová
Rch 9:00 Jiří Gruber, VP

společně
se sborem Brno I

31.12. Starý rok

ČK 17:00 Jiří Gruber

BD 17:00 A. Hauserová

Hu 15:00 Štěpán Hájek

BK: Betlémský kostel v 8:30
ČK: Červený kostel v 10:00
Rch: Rychmanov v 14:15

BD: Blahoslavův dům v 9:00
Kuř: Kuřim v 10:00
Tiš: Tišnov

Hu: Netušilova 26 v 9:00
Ma: Maloměřice, Borky 7
DDS v 10:30

Žd: Židenice v 9:00
Bl: Blansko v 14:00